

Πρόσκληση στη διαβούλευση για εκπόνηση Σχεδίου δράσης για Περιβαλλοντικά Φιλικό Τουρισμό στη Δυτική Μακεδονία

Στα πλαίσια του έργου «Greece / Albania Energy Tourism G.A.L.E.T.» και συγκεκριμένα βάση του Παραδοτέου «**D.3.1.18: Strategic priorities and action plan in the field of Environmental friendly Tourism in West Macedonia (Στρατηγικές Προτεραιότητες και Σχέδιο δράσης για Περιβαλλοντικά Φιλικό Τουρισμό στη Δυτική Μακεδονία)**»

η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

καλεί

Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού (Δήμους, Περιφέρειες, Δημοτικά/Περιφερειακά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Κοινωφελείς Επιχειρήσεις, αντίστοιχες Υπηρεσίες και Φορείς της Περιφέρειας καθώς και άλλους Δημόσιους φορείς, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), Εμπλεκόμενους φορείς στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΔΕΗ, ΛΑΓΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, ΡΑΕ, κλπ), Επαγγελματίες (Μελετητές και σύμβουλοι ενεργειακών έργων, Εγκαταστάτες και κατασκευαστές τεχνολογιών ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας, Ενεργειακούς επιθεωρητές, Φορείς Έρευνας και Εκπαίδευσης (Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, Τριτοβάθμια εκπαίδευση, Ερευνητικούς φορείς και Περιβαλλοντικά Κέντρα Εκπαίδευσης), και Ενώσεις/Επιμελητήρια /Αναπτυξιακές Εταιρείες

στην υποβολή προτάσεων και σχολίων για τη διαμόρφωση των

«Στρατηγικών Προτεραιοτήτων Βιώσιμης φιλικά περιβαλλοντικής τουριστικής ανάπτυξης στη Δυτική Μακεδονία»

Πιο συγκεκριμένα ζητείται να καθοριστούν οι **Στρατηγικές Κατευθύνσεις**, οι **Στρατηγικές Ειδικεύσεις** και οι **Επενδύσεις – Έργα Βιώσιμης Περιβαλλοντικά Φιλικής Ανάπτυξης** για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ώστε να αποτυπωθούν οι εξειδικευμένες απόψεις και συζητήσεις που αφορούν τη «βιώσιμη ενεργειακή ανάπτυξη» στα πλαίσια της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.

Η διαβούλευση στοχεύει στην κατάλληλη προετοιμασία της Περιφέρειας για την επιλογή, την ανάλυση και τη διαμόρφωση των τελικών στρατηγικών προτεραιοτήτων στον τομέα Ενέργεια-Τουρισμός στο πλαίσιο των ευκαιριών που δίνει η **Προγραμματική περίοδος 2014-2020**. Η ιδιαίτερη σημασία που έχει για τον μέλλον της περιοχής ο στρατηγικός σχεδιασμός κατά τη μεταβατική αυτή φάση της τοπικής οικονομίας, επιβάλλει τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των πολιτών και των Φορέων στη διαβούλευση για τη περιβαλλοντικά φιλική τουριστική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό δημιουργήθηκε ένας διαδικτυακός χώρος διαβούλευσης, ο οποίος έχει αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (www.pdm.gov.gr) με σκοπό την αποτύπωση των σχολίων, προτάσεων και συζητήσεων σχετικών με το παραπάνω θέμα. Η υποβολή των προτάσεων θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι **31 Αυγούστου 2015**.

Έχοντας την πεποίθηση ότι η ελεύθερη διατύπωση απόψεων, ιδεών και προτάσεων από κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη ή εκπρόσωπο Φορέα μπορεί να δώσει προστιθέμενη αξία στην προσπάθεια αυτή, καλούμε όλους τους φορείς και πολίτες της περιοχής να αποτυπώσουν τη δυναμική της τοπικής γνώσης συμμετέχοντας ενεργά στη διαβούλευση.

Παρακαλούμε να αποστείλετε τις προτάσεις σας (σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα excel) στο e-mail: th.theodoropoulos@pdm.gov.gr

1. Περιγραφή του Έργου «Greece / Albania Energy Tourism G.A.L.E.T.»

Το έργο “ Greece / Albania Energy Tourism ” με το ακρωνύμιο GALET υλοποιείται στα πλαίσια του Διασυνοριακού Προγράμματος Ελλάδας – Αλβανίας 2007-2013 και ανήκει στο θεματικό πεδίο 2: Προώθηση και βιώσιμη ανάπτυξη του περιβάλλοντος και των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, ως μέρος του Μέτρου 2.1 : Προώθηση και προστασία των περιβαλλοντικών πόρων της περιοχής.

Το έργο συγχρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και κατά 25% από Εθνικούς Πόρους για τους Έλληνες εταίρους ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για τους Αλβανούς εταίρους είναι 85% και 15%.

Τα επιδεικτικά έργα που θα υλοποιηθούν από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, περιλαμβάνουν:

α) Εγκατάσταση σταθμού φόρτισης (12) δώδεκα ηλεκτρικών ποδηλάτων και αγορά δεκαπέντε (15) συμβατικών ποδηλάτων για τοποθέτηση σε κεντρικό σημείο της πόλης που θα παροτρύνουν τον τουρίστα-επισκέπτη να περιηγηθεί περιφερειακά της λίμνης με έναν οικολογικό τρόπο.

β) Αγορά ηλιακού σκάφους που θα κινείται με ηλεκτρική ενέργεια, η οποία θα παράγεται μέσω της χρήσης φωτοβολταϊκών στοιχείων. Το ηλιακό σκάφος θα μπορεί να εξυπηρετεί έως και 8 επιβάτες οι οποίοι θα έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν σε οικοπεριηγητικές διαδρομές στις παραλίμνιες περιοχές της Καστοριάς, εξερευνώντας το αδιαμφισβήτητο φυσικό κάλος της περιοχής.

γ) Μερική ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς, με αντικατάσταση παλαιών κουφωμάτων με νέα καλύτερης ενεργειακής απόδοσης (διπλού υαλοπίνακα), με σκοπό τον περιορισμό των απωλειών θερμότητας και την εξοικονόμηση του ιδιαίτερα ακριβού πετρελαίου θέρμανσης.

Ενημερωτικές οθόνες θα εγκατασταθούν στην είσοδο του κτιρίου της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς, οι οποίες θα ενημερώνουν τους τουρίστες για τις προαναφερόμενες πράσινες παρεμβάσεις στην περιοχή, οι οποίες μειώνουν το ανθρακικό αποτύπωμα εξοικονομώντας ενέργεια. Ο τουρίστας θα έχει επιπλέον πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικές με τον τρόπο λειτουργίας των ηλεκτρικών ποδηλάτων και του ηλιακού σκάφους.

Κοινό χαρακτηριστικό των παρεμβάσεων είναι η συγκέντρωση όλων των δραστηριοτήτων που απευθύνονται στον τουρίστα, σε μία κεντρική περιοχή κοντά στο κτίριο της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς και σε πολύ μικρή απόσταση από τη λίμνη. Το κτίριο της Περιφερειακής Ενότητας

Καστοριάς, υψηλού τουριστικού ενδιαφέροντος, στεγάζει πλήθος υπηρεσιών και φιλοξενεί καθημερινά εκατοντάδες επισκέπτες από την ευρύτερη περιοχή. Το κτίριο έχει παραδοσιακή αρχιτεκτονική, βρίσκεται στο κεντρικότερο σημείο της πόλης και μπορεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης και των οικολογικών μέσων περιηγητικού τουρισμού, καθώς επίσης και ισχυρό πόλο έλξης τουριστών που δεν προέρχονται μόνο από τις γύρω περιοχές και οι οποίοι ενδιαφέρονται να γνωρίσουν και να εξερευνήσουν την πόλη, ενισχύοντας την οικολογική τους συνείδηση.

Το έργο GALET στοχεύει:

- στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες,
- στη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος,
- στην ενίσχυση του ενεργειακού τουρισμού,
- στην ευαισθητοποίηση της οικολογικής συνείδησης των πολιτών και τουριστών

ΠΑΚΕΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΡΓΟΥ:

•ΠΕ1: Διαχείριση και Συντονισμός Έργου (Management and Coordination)

- Δράση 1.1. Δράσεις Προετοιμασίας της Πρότασης (Preparation Activities)
- Δράση 1.2. Δράσεις Οικονομικής Διαχείρισης και Συντονισμού του Έργου (Management and Coordination Actions)

•ΠΕ2: Πληροφόρηση και δημοσιότητα (Information and Publicity)

- Δράση 2.1. Σχέδιο Πληροφόρησης και Επικοινωνίας (Information and Communication Plan)
- Δράση 2.2. Επικοινωνία και Διάχυση των αποτελεσμάτων σε Διαπεριφερειακό και Διεθνές Επίπεδο (Communication and Dissemination of Results at Interregional & International Level)
- Δράση 2.3. Κεφαλαιοποιημένη Εξειδίκευση, Εκστρατεία Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης σε Περιφερειακό Επίπεδο (Capitalized Expertise, Awareness Raising and Information Campaign at Regional Level)

•ΠΕ3: Ανάπτυξη Φιλικού προς το Περιβάλλον Τουρισμού εν όψει των στόχων του 2020 (Development of Environmental Friendly Tourism towards 2020)

- Δράση 3.1. Δράσεις Στρατηγικού Σχεδιασμού Φιλικού προς το Περιβάλλον Τουρισμού (Strategic Action Planning of Environmental Friendly Tourism)
- Δράση 3.2. Προσδιορισμός Αποδοτικών και Φιλικών προς το Περιβάλλον Έργων για την Κεφαλαιοποίηση της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (Identification of Bankable Environmental Friendly Projects for Capitalization of Architectural Heritage)

•ΠΕ4: Ολοκληρωμένα Επιδεικτικά Έργα για τη Δημιουργία Φιλικού προς το Περιβάλλον Τουρισμού (Integrated Demonstrative Projects for Environmental Friendly Tourism)

- Δράση 4.1. Μελέτες Εφαρμογής και Προετοιμασία Τευχών Δημοπράτησης (Implementation Studies and Tender Preparation)
- Δράση 4.2. Υλοποίηση των Έργων (Projects Realization)
- Δράση 4.3. Λειτουργία των Έργων - Παρακολούθηση - Επιπτώσεις στην Τουριστική Ανάπτυξη (Operation of the Projects – Monitoring - Impact on the Touristic Development)

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ:

Το εταιρικό σχήμα απαρτίζεται από έξι εταίρους:

1. Εταίρος 1, LP1: Περιφέρεια Ηπείρου (RE) – συντονιστής
2. Εταίρος 2, LP2: Υπουργείο Οικονομίας, Εμπορίου και Ενέργειας Αλβανίας (METE)
3. Εταίρος 3, P3: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (RII)
4. Εταίρος 4, P4: Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (RWM)
5. Εταίρος 5, P5: Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (CRES)
6. Εταίρος 6, P6: Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης/Ινστιτούτο Χημικών Διεργασιών & Ενεργειακών Πόρων (CERTH / CPERI)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:

Ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 4.102.901,27 € εκ των οποίων τα 2.660.000,00 € αντιστοιχούν στην Ελληνική πλευρά και τα 1.442.901,27 € στην Αλβανική.

Πιο συγκεκριμένα, ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έργου για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (εταίρος P4) ανέρχεται στις 268.205,88 €.

2. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας – Θέματα Περιβαλλοντικά Φιλικής Τουριστικής Ανάπτυξης

Το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) είναι η συμβολή στη δημιουργία μιας διατηρήσιμης, ανταγωνιστικής, περιφερειακής οικονομίας με βιώσιμες θέσεις εργασίας, ποιοτικό περιβάλλον και κοινωνική συνοχή.

Η **αναπτυξιακή στρατηγική** της Περιφέρειας αναφορικά με τη **βιώσιμη ενεργειακή ανάπτυξη** στην περιοχή, βασίζεται σε συγκεκριμένες αρχές, όπως:

- Προστασία του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας, με δράσεις εφαρμογής θεσμικών περιβαλλοντικών υποχρεώσεων, αξιοποίηση νέων τεχνολογιών μέτρησης και παρακολούθησης της κατάστασης του περιβάλλοντος και τεχνολογιών διαχείρισης – αξιοποίησης αποβλήτων – με έμφαση στην ανακύκλωση/επαναχρησιμοποίηση, προστασία και ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων της ΠΔΜ, μέσα από συνεργασίες με τις τοπικές κοινωνίες για την προώθηση σχεδιασμού με βάση τις αρχές της αειφορίας.
- Προστασία/ανάδειξη της πλούσιας φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, έτσι ώστε καθίσταται πυλώνας ανάπτυξης και υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Ενίσχυση των υποδομών μεταφορών σε συγκεκριμένα σημεία της περιφέρειας που συνάδουν με στρατηγικές και προοπτικές οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.
- Ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση των φυσικών πόρων και του δυναμικού ΑΠΕ μέσα από την προσέλκυση βιώσιμων επενδυτικών σχημάτων, την προώθηση αποτελεσματικότερης τεχνολογίας για την μείωση των απωλειών, και τη διαχείριση ακραίων φαινομένων και κρίσεων.
- Αξιοποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη των διαχρονικών ενεργειακών υποδομών και της ειδικής τεχνογνωσίας (τηλεθερμάνσεις κ.α.) μέσα από τη συνδυασμένη λειτουργία δικτύων και εγκαταστάσεων.

Τα θέματα της περιβαλλοντικά φιλικής τουριστικής ανάπτυξης και η στρατηγική των προτεραιοτήτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, περιγράφονται μέσα από τον **Θεματικό Στόχο 4 “Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών CO₂ σε όλους τους τομείς”** σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Επιχειρησιακό πρόγραμμα 2014-2020.

Οι βασικές ανάγκες στον τομέα της ενέργειας και των εκπομπών CO₂ είναι:

- ✓ Μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της προώθησης της καθαρής παραγωγής ενέργειας, της αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογικών εφαρμογών και ΑΠΕ και της χρήσης τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα,
- ✓ Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, στις κατοικίες και στις επιχειρήσεις αλλά και στις μεταφορές,
- ✓ Μείωση της απαίτησης πρωτογενούς ενέργειας και της εξάρτησης από τα στερεά καύσιμα,
- ✓ Ανάλυση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την ορθολογική χρήση των ενεργειακών πόρων και για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ο κύριος στόχος για την νέα προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 είναι η διατήρηση της ταυτότητας της Περιφέρειας ως ενεργειακού Κέντρου, με παράλληλη όμως έμφαση στην περιβαλλοντική διάσταση και την αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων. Λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η ανάγκη επαναπροσδιορισμού της σχέσης της ΠΔΜ με τις δραστηριότητες εξόρυξης λιγνίτη και της απορρέουσας ανάγκης για σταδιακή μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων και των εκπομπών CO₂, με παράλληλη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της εξοικονόμησης ενέργειας (ανάπτυξη - επέκταση δικτύων τηλεθέρμανσης, κλπ) σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας (Δημόσια Διοίκηση, επιχειρήσεις, πολίτες). Επισημαίνεται πως στην επίτευξη του στόχου της μείωσης των εκπομπών αέριων θερμοκηπίου θα συμβάλλουν έμμεσα και οι δράσεις που θα προωθηθούν στο πλαίσιο άλλων Θεματικών στόχων. Βασικοί ωφελούμενοι μέσα από την υλοποίηση του Θεματικού στόχου 4 είναι οι πολίτες και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Βασικές προτεραιότητες της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στον τομέα της περιβαλλοντικά φιλικής τουριστικής ανάπτυξης (Θεματικός Στόχος 4), είναι:

- Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσιες υποδομές - κτίρια,
- Προώθηση καθαρής παραγωγής ενέργειας μέσω της ανάπτυξης – αναβάθμισης των δικτύων τηλεθέρμανσης,
- Προώθηση συστημάτων δέσμευσης και αποθήκευσης CO₂ των ΑΗΣ της ΔΕΗ ΑΕ,
- Προώθηση ενεργειακής αποδοτικότητας σε μεταφορές,
- Στήριξη δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε σχέση με την ορθολογική χρήση των ενεργειακών πόρων,
- Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων.

Οι προγραμματιζόμενες παρεμβάσεις στο Θεματικό Στόχο 4 αναμένεται να συνεισφέρουν στην επίτευξη της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ και της στρατηγικής της Ευρώπης 2020 μέσω της αύξησης της ενεργειακής απόδοσης, της μείωσης των εκπομπών CO₂, καθώς και στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

Πίνακας 1. Κατανομή Πόρων ανά Θεματικό Στόχο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

ΑΠ	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης (€)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	8.288.249,00	3,13%
2	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	8.288.249,00	3,13%
3	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	24.864.749,00	9,40%
4	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	21.846.326,00	8,26%
5	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	19.483.689,00	7,36%

ΑΠ	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης (€)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
6	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	48.888.871,00	18,48%
7	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	43.226.353,00	16,34%
8	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	1.402.693,00	0,53%
9	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	18.592.092,00	7,03%
10	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	17.047.067,00	6,44%
11	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	47.792.092,00	18,06%
12	Τεχνική Βοήθεια (ΕΤΠΑ)	4.523.824,00	1,71%
13	Τεχνική Βοήθεια (ΕΚΤ)	345.933,00	0,13%

Στο πλαίσιο του **Θεματικού Στόχου 3** “Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων”, βασικές **ανάγκες** στην ανταγωνιστικότητα αποτελούν οι δραστηριότητες υποστήριξης ενεργειών δικτύωσης και εξεύρεσης εταίρων για την ένταξη των προϊόντων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, του αγροδιατροφικού και βιοτεχνικού τομέα στο δίκτυο τουρισμός/πολιτισμός.